

UITDAGINGEN BELLEWIJK

Op basis van de bewonersbevraging, gesprekken met enkele professionals en met het kernteam (buurtwerking + sociale dienst stad) 7 uitdagingen omtrent roken en de sociale norm rond roken in de Bellewijk gecapteerd worden. Op basis van de vergadering met Annebel Vandenbroucke (buurtwerker buurthuis) en Dimitri Denys (Jeugdopbouwwerker OverKop huis) werd gekozen om met specifieke acties te focussen op UITDAGING 3 (peukenproblematiek) en UITDAGING 4 (rookstop en hervat) en om daarnaast ook via sensibilisering te focussen op UITDAGING 2 (rookvrije plekken) en INZICHT 6 (roken in huis). Rond UITDAGING 1 en UITDAGING 4 zullen geen acties worden uitgewerkt.

Verdere planning:

- Oktober 2022: aftoetsen gekozen inzichten bij de geïnterviewde organisaties/professionals + peilen bij hen naar input voor acties.
- Oktober – begin november 2022:
 - Verzamelen ideeën voor acties bij buurtbewoners + feedback op onze voorstellen voor acties.
- Begin november: opmaak actieplan met concrete omschrijving acties, wie betrokken wordt, hoe we deze gaan uitvoeren en evalueren.
- Januari-mei 2023: uitvoer acties + evaluatie
- Mei – augustus 2023: samenvoegen inzichten

Tussen oktober 2022 en juli 2023 zullen we de acties omtrent de gekozen inzichten ontwikkelen, uitvoeren en evalueren om zo de sociale norm rond roken in de Bellewijk te veranderen.

INZICHT 3: Een meer rookvrije sociale norm kan zorgen voor minder overlast door peuken in de buurt.

1. Onderbouwing bevraging

96% van de mensen uit de buurt stoort zich aan de peuken die op straat liggen (83% bij rokers ; 97% bij niet-rokers).

2. Geformuleerde uitdagingen (nog aan te vullen)

HOE KUNNEN WE... peukenafval in de buurt verminderen?

HOE KUNNEN WE... rokers in de buurt sensibiliseren om hun peuken niet op grond te smijten?

3. Inspiratie voor acties

<https://mooimakers.be/sites/default/files/2020-02/Tempera%20-%20onderzoeksrapport%20peuken%20en%20kauwgom%20FINAL.pdf>

<https://www.hln.be/oostende/oostende-plaatst-extra-peukenzuilen-nadat-12-000-peuken-ingezameld-werden-tijdens-proefproject~a3188592/>

<https://duwtje.com/project-peukenstemmer/>

<https://www.pzc.nl/brugge/brugge-gaat-strijd-aan-met-de-sigarettenpeuk-nieuwe-zuilen-asbakken-en-peukenzakjes~a76bc9fd/146423458/>

INZICHT 1: Als jongeren veel mensen in de buurt zien roken is de kans groter dat ze zelf starten met roken. Dit effect is groter als de relatie tussen de jongeren en degene die rookt sterker is (vb ouder)

1. Onderbouwing bevraging

Uit de bevraging blijkt dat 66% van de mensen in de buurt elke dag rokende mensen op straat tegenkomen. (bij rokers is dit 75%, bij niet-rokers 63%).

De mensen uit de buurt die dagelijks rokers zien in de buurt zien deze vooral:

- op het basketbalpleintje (28%),
- geen specifieke plaats (21%)
- aan de garageblokken (17%),

Het merendeel geeft aan dat geen specifieke groep rookt (30%) of dat ze het niet weten (32%) (dus in zowat elke leeftijdsgroep zijn er wel rokers). 34% van de mensen uit de buurt zegt dat vooral jongeren roken.

Bij de meeste mensen uit de buurt (55%) blijkt het merendeel van hun burens niet te roken. Bijna 1 op 4 (23%) van de mensen geeft aan dat een groot aantal van hun burens rookt. (bij rokers is dit 41%, bij niet-rokers 17%).

1. Geformuleerde uitdagingen (nog aan te vullen)

HOE KUNNEN WE... buurtbewoners bewust maken van het voorbeeld dat ze geven aan jongeren in de buurt? Ook op het gebied van roken.

HOE KUNNEN WE op plaatsen in de buurt waar veel gerookt wordt, rokers bewust maken van de zichtbaarheid van hun rookgedrag naar anderen en specifiek jongeren?

HOE KUNNEN WE... mensen die een voorbeeld zijn voor jongeren (ouders, jeugdwerkers...) ondersteunen om hun voorbeeldrol op te nemen?

2. Inspiratie voor acties

- Signalisatie met informatie over tweedehandsrook (en derdehandsrook)
 - <https://truthinitiative.org/research-resources/tobacco-prevention-efforts/how-one-student-led-her-apartment-complex-go-tobacco>

INZICHT 2: Rookvrij beleid draagt bij aan een meer rookvrije sociale norm. En een meer rookvrije sociale norm vergroot het draagvlak om zich aan de rookvrije afspraak te houden

1. Onderbouwing bevraging

60% van de buurt was akkoord met de stelling dat roken op publieke plaatsen verboden moet worden. Bij rokers is dit 17%. Voor plekken waar veel kinderen komen stijgt dit cijfers naar 83% voor de buurt (50% bij rokers ; 93% bij niet-rokers). Het draagvlak bij rokers om roken op publieke plaatsen waar veel kinderen komen te verbieden is beperkt. Het verhogen van dat draagvlak kan een uitdaging zijn. Zeker voor niet roken op de locaties, waar aangegeven wordt dat er nu wel veel gerookt wordt en kinderen komen, zoals het basketbalpleintje.

2. Geformuleerde uitdagingen (nog aan te vullen)

HOE KUNNEN WE... een rookvrije plek creëren in de buurt?

HOE KUNNEN WE... rokers in de buurt sensibiliseren om niet te roken op plekken waar veel kinderen komen?

HOE KUNNEN WE...buurtbewoners informeren over de risico's van meerroken en derdehandsrook?

3. Inspiratie voor acties

- Sensibilisering rond tweede- en derdehandsrook in appartementsblokken
 - <https://www.cdc.gov/tobacco/stateandcommunity/tobacco-control/programs-in-action/nebraska.html>

INZICHT 4: In de buurt zijn al verschillende mensen gestopt met roken. Terugval komt bij verschillende mensen voor. Een meer niet rokenorm kan terugval uitstellen.

1. Onderbouwing bevraging

33% van de mensen uit de buurt die roken heeft spijt ooit te zijn begonnen met roken.

55% geeft zichzelf een 7 of meer op 10 qua motivatie om te willen stoppen met roken. Iets meer dan de helft van de roker wil dus zeer graag stoppen. Toch is het al lang geleden dat ze zelf nog een stoppoging ondernomen.

- Bij 78% van hen was hun laatste stoppoging langer dan 1 jaar geleden
- 22% van hen ondernam nog nooit een stoppoging

Meer dan de helft van de personen die hervallen zijn na een stoppoging wijt dit aan stress (66%) en/of tegenslag (55%).

2. Geformuleerde uitdagingen (nog aan te vullen)

HOE KUNNEN WE... buurtbewoners ondersteunen bij het stoppen met roken?

HOE KUNNEN WE... de ondersteuning en aanmoediging van de buurt bij rookstop zo groot mogelijk maken?

HOE KUNNEN WE... ondersteunende omgeving in de buurt installeren om de kans op herval bij rookstop op klein mogelijk te maken?

3. Inspiratie voor acties

INZICHT 5: Mensen roken als copingsmechanisme voor stress. Hierdoor zijn er meer mensen die ook in het straatbeeld roken.

1. Onderbouwing bevraging

Meer dan de helft (66%) van de personen die hervallen zijn na een stoppoging wijt dit aan stress.

2. Geformuleerde uitdagingen (nog aan te vullen)

HOE KUNNEN WE... rokers op een andere manier laten omgaan met stress?

3. Inspiratie voor acties

INZICHT 6: Roken in huis is voor bepaalde buurtbewoners die roken iets heel gewoon. Ouders zijn hier belangrijke actoren

4. Onderbouwing bevraging

9% van de mensen uit de buurt die roken geeft aan in huis te roken. Geen enkele roker uit de buurt vindt dit echter ok om te doen als er kinderen in huis aanwezig zijn. Volgens Jasmien Libert van Kind & Gezin is roken in huis toch nog een voorkomende problematiek in de Bellewijk.

5. Geformuleerde uitdagingen (nog aan te vullen)

HOE KUNNEN WE... ouders ondersteunen om hun huis rookvrij te houden?

HOE KUNNEN WE... ouders informeren over de risico's van meerroken en derdehandsrook?

HOE KUNNEN WE... mensen die vandaag in huis roken motiveren en ondersteunen om niet meer in huis te roken?

6. Inspiratie voor acties

